

Sprawozdanie z działalności merytorycznej za 2011 rok
Stowarzyszenia Producentów Żywności Ekologicznej EKODAR w Świlczy -
Organizacji Pożytku Publicznego.

W ramach swojej działalności statutowej w 2011 roku Stowarzyszenie prowadziło bardzo aktywną działalność koncentrując swoje działania na promocji idei rolnictwa ekologicznego, upowszechnianiu oświaty ekologicznej i zdrowotnej, promocji produktów ekologicznych produkowanych przez naszych członków oraz działalności szkoleniowej.

Kontynuując podjęte w poprzednim roku działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży członkowie Stowarzyszenia w roku 2011 nadal duży nacisk położyli na szerzenie oświaty zdrowotnej wśród dzieci z przedszkoli, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Członkowie Stowarzyszenia (nauczyciele ze Szkoły Podstawowej nr 25 w Rzeszowie: Anna Hadała, Małgorzata Prucharska, Elżbieta Kluz oraz Jolanta Pyziak) zorganizowali 3 wojewódzkie konkursy plastyczne dla dzieci i młodzieży z przedszkoli i szkół podstawowych:

- **Zdrowy styl życia** – dla uczniów klas 4 – 6 szkół podstawowych; na konkurs nadesłano 35 prac z 7 podkarpackich szkół,
- **Zdrowo jem – zdrowo żyję** – dla uczniów klas 1 - 3 szkół podstawowych; na konkurs nadesłano 50 prac z 5 podkarpackich szkół,
- **Mały ekolog** – dla dzieci z przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych; na konkurs nadesłano 46 prac z 10 placówek.

łącznie nadesłano 131 prac z 22 podkarpackich przedszkoli i szkół podstawowych. Prace oceniała specjalnie powołana komisja, która wyłoniła po 15 laureatów w każdej kategorii.

Dzięki współpracy naszego Stowarzyszenia z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Rzeszowie zorganizowano również wojewódzki konkurs na prezentację multimedialną pt. **Trzymaj formę** dla uczniów gimnazjów. Po ocenie zgłoszonych prezentacji wyłoniono 15 laureatów.

Wszyscy laureaci (60 osób) otrzymali dyplomy i cenne nagrody. Nagrody dla laureatów wszystkich konkursów zostały ufundowane przy współudziale WFOŚiGW i ARiMR a także środków Stowarzyszenia EKO DAR z odpisu 1% na cele OPP.

Uroczyste wręczenie nagród autorom zwycięskich prac oraz wystawa pokonkursowa odbyły się podczas V Międzynarodowych Targów Żywności, Produktów i Technik Ekologicznych EKOGALA 2011 w dniu **20 maja 2011** r. Podczas Targów dodatkowo zorganizowaliśmy również dwa seminaria dla uczniów szkół podstawowych (*Zasady zdrowego ekologicznego odżywiania* prowadzone przez mgr Annę Hadałę) i gimnazjów (*Ekologiczna alternatywa dla fast foodów* prowadzone przez przedstawicieli Sanepid-u w Rzeszowie). W obydwu uczestniczyło ponad 600 osób.

W dniu **21 maja 2011** r. podczas EKOGALI 2011 członkowie EKO DAR-u zorganizowali również specjalne seminarium dla nauczycieli z województwa podkarpackiego zainteresowanych poszerzeniem swojej wiedzy na temat zdrowego ekologicznego odżywiania. Wzięło w nim udział ponad 70 osób, które wysłuchały ciekawych wystąpień:

- *Wprowadzenie w zagadnienia rolnictwa ekologicznego* - Zygmunt Radek (wiceprezes PIRE, członek Zarządu EKO DAR-u),
- *Co to jest żywność ekologiczna? Sposoby jej produkcji* - Marek Krzysztoforski (CODR Radom),
- *Żywność GMO - społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki dla człowieka* - prof. dr hab. Leszek Woźniak (prorektor Politechniki Rzeszowskiej),
- *Wpływ żywności ekologicznej na nasze zdrowie* - Jolanta Miklar (prezes Stowarzyszenia Ekologicznego EKO WISŁOKA),
- *Ekologiczne produkty pszczele* - Marek Barzyk (przewodniczący Sekcji Pszczelarzy Stowarzyszenia Producentów Żywności Ekologicznej EKO DAR w Świlczy),
- *Prezentacja przykładowych scenariuszy zajęć dla dzieci i młodzieży* - przygotowane przez członków EKO DAR-u wchodzących w skład Wojewódzkiego Zespołu Edukacji Ekologicznej: Danuta Stokłosa (Publiczne Przedszkole nr 22 w Rzeszowie), Małgorzata Garlak – Niedziółka (Szkoła Podstawowa nr 25 w Rzeszowie), Małgorzata Prucharska (Szkoła Podstawowa nr 25 w Rzeszowie), Ewa Świdrak (Gimnazjum nr 4 w Rzeszowie).

Podczas seminarium odbyło się również uroczyste wręczenie dyplomów 16 nauczycielom, którzy ukończyli kurs doskonalący w zakresie edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży organizowany przez PIRE i Uniwersytet Rzeszowski. Kurs obejmował 70 godzin i uprawnia do realizowania w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach Podkarpackiego Programu Edukacji Ekologicznej Dzieci i Młodzieży *Zdrowo jem – zdrowo żyję*. Podczas kursu przeprowadzono 40 godzin wykładów oraz 30 godzin zajęć warsztatowych poświęconych zagadnieniom metodycznym. Wszystkie spotkania edukacyjne organizowali członkowie EKO DAR-u.

Program *Zdrowo jem – zdrowo żyję* był promowany przez członków Stowarzyszenia w społecznościach szkolnych i lokalnych:

- **23 lutego 2011 r.** – wystawa prac projektowych uczniów poświęconych zasadom zdrowego ekologicznego odżywiania (Dzień Otwarty w Szkole Podstawowej nr 25 w Rzeszowie),
- **4 czerwca 2011 r.** – wykład, prezentacja multimedialna i degustacja produktów ekologicznych zorganizowana dla dzieci, ich rodziców oraz zaproszonych gości podczas szkolnego Pikniku Rodzinnego w Rzeszowie,
- **18 września 2011 r.** – przeprowadzenie quizu ekologicznego dla dzieci podczas Pikniku Ekologicznego w Leżajsku; promowanie idei programu *Zdrowo jem – zdrowo żyję*,
- **18 listopada 2011 r.** – pokazowe zajęcia edukacyjne w ramach programu *Zdrowo jem – zdrowo żyję* dla klasy 5 przeprowadzone w Szkole Podstawowej nr 25 w Rzeszowie przez mgr Małgorzatę Prucharską i mgr Annę Hadałę (członków naszego Stowarzyszenia) z udziałem zaproszonych gości oraz przedstawicieli lokalnej prasy, radia i telewizji oraz portalu internetowego,
- **19 grudnia 2011 r.** – członkowie EKO DAR-u zorganizowali Ekoforum, podczas którego podsumowano dotychczasową realizację działań Podkarpackiego Programu Edukacji Ekologicznej Dzieci i Młodzieży *Zdrowo jem – zdrowo żyję* w roku 2011; swoimi doświadczeniami dzielili się nauczyciele-realizatorzy Programu, rolnicy ekologiczni goszczący w swoich

gospodarstwach grupy uczniów, zalety programu podkreślali Podkarpacki Wicekurator Oświaty mgr Antoni Wydro, przedstawiciel Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego oraz reprezentanci innych instytucji podkarpackich wspierających rozwój rolnictwa. Członkowie naszego Stowarzyszenia zaangażowani w edukację ekologiczną otrzymali listy gratulacyjne od Marszałka Województwa Podkarpackiego.

W ramach edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży w roku 2011 członkowie Stowarzyszenia EKO DAR zrealizowali dwa poważne przedsięwzięcia.

I. Zadanie *Wsparcie rolnictwa ekologicznego na Podkarpaciu Poprzez edukację ekologiczno-przyrodniczą dzieci i młodzieży w województwie podkarpackim* zrealizowane przy pomocy środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

Realizacja zadania w obszarze edukacji polegała na:

- opracowaniu i wydruku broszur edukacyjnych o tematyce ekologicznej dla dzieci i młodzieży szkolnej w trzech grupach wiekowych: przedszkole, klasy 4-6 szkoły podstawowej oraz gimnazjum (uczniom przekazano 2495 broszur),
- opracowaniu i wydruku ekologicznych ulotek informacyjno-edukacyjnych dla uczniów i konsumentów (uczniom przekazano 7886 ulotek),
- zorganizowaniu dla 996 dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych wycieczek do gospodarstw ekologicznych, w których zorganizowano dla nich zajęcia edukacyjne z zakresu ekologii oraz degustację żywności ekologicznej (23 wycieczki),
- zorganizowaniu dla 4004 dzieci i uczniów z przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów warsztatów ekologiczno-przyrodniczych połączonych z degustacją produktów ekologicznych (chipsy jabłkowe i batoniki muesli); przeprowadzono 160 warsztatów w 19 placówkach; przygotowano scenariusze do zajęć oraz prezentacje multimedialne o zdrowym ekologicznym odżywianiu.

Zajęcia prowadzili odpowiednio przeszkoleni i przygotowani nauczyciele z Wojewódzkiego Zespołu Edukacji Ekologicznej Dzieci i Młodzieży (członkowie naszego Stowarzyszenia). Bogata wiedza i doświadczenie zawodowe pozwoliły na osiągnięcie bardzo dobrych efektów pracy. Członkowie Zespołu są autorami wszystkich wykorzystywanych w realizacji zadania materiałów edukacyjno-informacyjnych dla uczniów i konsumentów. Dla poszczególnych grup wiekowych materiały były opracowywane przez nauczycieli pracujących z dziećmi w danej grupie wiekowej, co pozwoliło na zastosowanie najefektywniejszych form i metod pracy oraz ciekawego zakresu wiadomości.

II. Zadanie *Realizacja Podkarpackiego Programu Edukacji Ekologicznej Dzieci i Młodzieży „Zdrowo jem – zdrowo żyję”* na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

W ramach zadania wykonano:

- dla 250 dzieci z terenu województwa podkarpackiego zorganizowano 5 wyjazdów do gospodarstw ekologicznych; podczas wyjazdów dzieci brały udział w warsztatach ekologiczno-przyrodniczych, jadły posiłek przygotowany z produktów ekologicznych przez naszych rolników,
- w 16 placówkach szkolnych (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja) przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla 2857 uczniów; podczas zajęć każde dziecko otrzymało ekologiczne produkty spożywcze (chipsy jabłkowe i batonik mesli), broszury i ulotki edukacyjne,
- przygotowano prezentacje i materiały edukacyjne dla czterech grup wiekowych; materiały zostały zapisane na nośnikach audiowizualnych,
- opracowano i wydrukowano broszury edukacyjne dla dzieci młodszych, z klas 4-6 i gimnazjów,
- zaprojektowano i wydrukowano ulotki informacyjne dla dzieci, rodziców i nauczycieli.

Tematem, który dodatkowo popularyzowano podczas realizacji tego zadania była selektywna zbiórka śmieci, która przyczynia się do ochrony naszego środowiska naturalnego.

W trakcie 2011 roku zrealizowano dużo przedsięwzięć w zakresie edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży. Działalność ta jest kontynuowana i coraz bardziej się rozwija. Stała się ona znacząca w naszej merytorycznej działalności.

Wszystkie działania skierowane do dzieci i młodzieży podkarpackich szkół i przedszkoli spotkały się z dużym zainteresowaniem.

W 2011 roku nasi członkowie bardzo aktywnie uczestniczyli w przygotowaniu ekspozycji i prezentacji Województwa Podkarpackiego na Światowych Targach Ekologicznych BIOFACH w Norymberdze. Nasi przedstawiciele, pani Lidia Aniołczyk i pan Marek Barzyk, promowali produkty ekologiczne z województwa podkarpackiego oraz te wyprodukowane przez członków naszego stowarzyszenia.

Olbrzymim osiągnięciem podkarpackiego rolnictwa ekologicznego, a w tym również naszego Stowarzyszenia było zorganizowanie V Międzynarodowych Targów Żywności Ekologicznej EKO GALA 2011, które odbyły się w dniach 20 – 22 maja 2011 r. w Hali Podpromie w Rzeszowie. Nasze Stowarzyszenie prezentowało na swoim stoisku wyroby ekologiczne przygotowane przez rolników ekologicznych z EKO DAR-u. Uczestniczyliśmy także w przygotowaniu merytorycznym i organizacyjnym tej wielkiej imprezy promującej rolnictwo ekologiczne.

Stowarzyszenie włączyło się również w działania sprzeciwiające się uchwaleniu ustawy o nasiennictwie, która wprowadziłaby GMO, tym samym wypierając rolnictwo ekologiczne z Polski. Członkowie EKO DAR-u podpisali m. in. w tej sprawie listy i apele do Prezydenta i Pierwszej Damy RP, kontaktowali się z senatorami i posłami.

Podkreślić należy, że Stowarzyszenie nasze było współorganizatorem i gospodarzem już po raz czwarty Podkarpackiej Konferencji Rolnictwa Ekologicznego, która odbyła się w dniu 23 listopada 2011 roku w Gminnym Centrum Kultury w Trzcianie.

W konferencji liczny udział wzięli rolnicy z terenu naszej gminy i całego województwa podkarpackiego, przedstawiciele Klastra Doliny Żywności Ekologicznej, Doliny Lotniczej, przedstawiciele podkarpackich władz wojewódzkich i lokalnych.

Zaprezentowaliśmy swoje produkty w ramach prowadzonych degustacji, a w ramach współpracy z naszym Stowarzyszeniem obsługą gości zajęła się młodzież z Liceum Gospodarstwa Domowego w Trzcianie dostarczając wrażeń smakowych i estetycznych. Nasi członkowie udzielali wywiadów prasowych i radiowych prezentując osiągnięcia w dziedzinie rolnictwa ekologicznego.

W dniu 18 września 2011 roku odbył się w Leżajsku III Festiwal Ekologiczny, podczas którego nasi rolnicy promowali swoje ekologiczne produkty, a nauczyciele popularyzowali wśród zebranych zasady programu „Zdrowo jem – zdrowo żyję”.

Nasze Stowarzyszenie bierze czynny udział we wszystkich imprezach organizowanych przez Podkarpacką Izbę Rolnictwa Ekologicznego jako jedno z aktywniejszych stowarzyszeń. Jako Organizacja Pożytku Publicznego przygotowaliśmy ulotki informacyjne o naszym stowarzyszeniu i bardzo intensywnie promowaliśmy celem pozyskania 1% podatku, aby móc przeznaczyć darowane środki na edukację ekologiczną dzieci i młodzieży.

Rolnicy – członkowie EKO DAR-u uczestniczyli w wielu szkoleniach organizowanych m.in. przez Podkarpacką Izbę Rolnictwa Ekologicznego, PODR w Boguchwale oraz inne ośrodki edukacyjne.

Rolnicy zrzeszeni w Stowarzyszeniu wyjechali na VIII Ogólnopolską Pielgrzymkę Rolników Ekologicznych do Częstochowy. Organizatorem wyjazdu było nasze Stowarzyszenie, a zwłaszcza pani Lidia Aniołczyk – prezes EKO DAR-u.

Podobnie jak w latach ubiegłych w kwartalniku *Trzcionka* na stronach EKO DARU ukazywały się artykuły dotyczące zdrowego odżywiania i problemów dotyczących rolnictwa ekologicznego. O działaniach podejmowanych przez EKO DAR mówiono w radio, telewizji oraz pisano w prasie, a także na portalach internetowych.

Należy dodać, że członkowie EKO DAR-u zostali w roku 2011 wyróżnieni przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi honorowymi odznaczeniami „*Zasłużony dla rolnictwa*”. Za zasługi w organizowaniu edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży w województwie podkarpackim otrzymały je Małgorzata Prucharska i Anna Hadała. Odznaczenie otrzymała również pani Janina Delikat za aktywność społeczną i podejmowanie licznych inicjatyw w środowisku wiejskim.

Naszym członkom, którzy aktywnie uczestniczą w pracy Stowarzyszenia, a także w imprezach organizowanych na terenie całego województwa, przygotowując pokazy i degustacje produktów wytwarzanych w swoich gospodarstwach, promując rozwój rolnictwa ekologicznego, w imieniu całego Zarządu bardzo serdecznie dziękujemy.

Zarząd Stowarzyszenia

L. Aniołczyk, A. Hadała, M. Prucharska,

Z. Radek, J. Delikat, D. Stokłosa